

02 RASTROVA GRAFIKA – MICRO:BIT

<i>Tematický celok / Téma</i>	<i>Stupeň školy / Odporúčaný ročník / Rozsah</i>
Reprezentácie a nástroje – práca s grafikou: <ul style="list-style-type: none"> vytváranie rastrovej grafiky, úprava rastrovej grafiky, 	SŠ / 1.-3. ročník / 1 vyučovací hodina
Požiadavky na vstupné vedomosti a zručnosti	
<ul style="list-style-type: none"> Hľadanie informácií na internete. Základná práca s nástrojom GIMP. 	
Ciele	
<i>Žiakom osvojované vedomosti a zručnosti</i>	<i>Žiakom rozvíjané spôsobilosti</i>
Analýza problému: <ul style="list-style-type: none"> identifikovať problém, ktorý sa bude riešiť, formulovať vyjadriť ideu riešenia, Vytvárať a upravovať rastrove obrázky: <ul style="list-style-type: none"> vedieť zistiť konkrétne odtiene farieb a použiť ich pri vytváraní (alebo upravovaní) svojho obrázka. Vedieť používať rôzne nástroje na výber časti obrázku. 	Informatické myslenie: Logika <ul style="list-style-type: none"> (LOG4) vyvodzovať (logicky zdôvodňovať) závery z pozorovaní a experimentov Dekompozícia <ul style="list-style-type: none"> (DEK2) hierarchická dekompozícia – hierarchicky rozdeliť objekty/problémy/procesy na menšie časti tak, aby sa dali využiť pre dosiahnutie cieľa Vyhodnotenie <ul style="list-style-type: none"> (VYH3) posúdiť správnosť postupu a efektívnosť nástroja (posúdenie správnosti postupu vytvorenia úloh)
Riešený didaktický problém	
Vedieť pracovať s rastrovou grafikou sa stáva podmienkou pre efektívnu prácu s počítačom. Žiaci sa veľakrát inšpirujú v rôznych veciach na internete – niekedy sa im páči nejaké video, inokedy text, prípadne nejaký odtieň farby na nejakom obrázku. V rámci tejto metodiky si ukážeme, ako môžu zistiť konkrétny odtien farby z nejakého obrázku a následne použiť tento odtien pri úprave svojho obrázku.	
<i>Dominantné vyučovacie metódy a formy</i>	<i>Príprava učiteľa a pomôcky</i>
<ul style="list-style-type: none"> Bádateľská metóda (model 5E), individuálna a skupinová forma práce žiakov. 	pre učiteľa <ul style="list-style-type: none"> Učiteľ/ I_SS_02_Rastrova_grafika_M.pdf metodika vyučovania, Učiteľ/ I_SS_02_RastrovaGrafika_PL_riesenie.docx pracovný zošit a riešenia úloh, pre žiaka <ul style="list-style-type: none"> Žiak/ I_SS_02_Rastrova_grafika_PL.docx pracovný zošit, Microbit.jpg pomocný súbor s pozadím Microbit-uloha1.xcf GIMP súbor

	s predpripraveným zadáním Použitie digitálnych nástrojov: NUTNÉ
Diagnostika splnenia vzdelávacích cieľov	
Sebahodnotiaci test v pracovnom zošite.	

Úvod

Na predchádzajúcej hodine sa žiaci zoznámili s nástrojom GIMP. Bádateľsky sa oboznámili s týmto nástrojom, vyskúšali si vyriešiť 3 jednoduché úlohy. V rámci tejto metodiky si vyskúšajú upraviť vlastný obrázok podľa zadania (doplniť farby). Metodika je navrhnutá na 1 vyučovaciu hodinu, ale so skúsenejšími žiakmi jednotlivé fázy môžete stihnúť aj za kratší čas.

PRIEBEH VÝUČBY

Osnova vyučovacej hodiny (podľa modelu 5E):

- **Zapojenie** (5 minút) – práca so skratkami
- **Skúmanie** (20 minút) – skúmanie nástrojov a riešenie úlohy
- **Vysvetlenie** (6 minút) – diskusia ku riešenej téme
- **Rozpracovanie** (12 minút) – úloha na vlastnú kreativitu žiakov
- **Vyhodnotenie** (2 minút) – vyplnenie sebahodnotiaceho testu

ZAPOJENIE (CCA 5 MIN)

Hodinu začneme riešením úlohy č. 1. Túto úlohu môžu riešiť žiaci sami, prípadne, ak mali problém pri riešení predchádzajúcej metodiky, tak ju môžu robiť v skupinách.

Úloha 1 Otvorte si pomocný súbor *microbit-uloha1.xcf*.

Po otvorení súboru sa zobrazí v GIMPe obrázok edukačnej pomôcky na programovanie micro:bit. Zistite, čo robia nasledujúce skratky (pri skratkách nájdite aj, v ktorej časti sa nachádzajú), nástroje:

M.....

SHIFT + R.....

CTRL+Z.....

CTRL+D.....

Nástroj obdĺžnikového výberu.....

Po výbere *Nástroj obdĺžnikový výber* stlačte klávesy *CTRL+A*.....

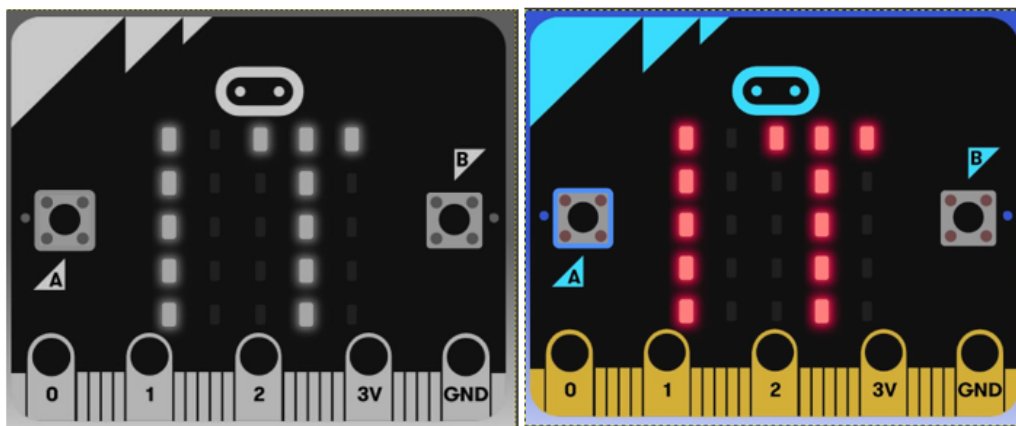
Táto

úloha ukáže žiakom niektoré z užitočných skratiek/nástrojov, ktoré je vhodné vedieť pri práci s nástrojom GIMP nielen v tejto metodike.

SKÚMANIE (CCA 20 MIN)

Žiaci pracujú na počítačoch s použitím **pracovných listov** samostatne pri počítačoch. V úlohe 2 si otvoria predpripravený súbor *microbit-uloha1.xcf* a bádateľskou metódou sa snažia vyriešiť túto úlohu.

Úloha 2 Otvorte si pomocný súbor *microbit-uloha1.xcf* (obr. naľavo) a následne si otvorte v nástroji GIMP aj súbor *microbit.jpg* (obr. napravo). Vašou úlohou je, čo najpresnejšie upraviť vzhľad microbitu z čierneho-bieleho súboru *microbit-uloha1.xcf* tak, aby vyzeral ako na obrázku *microbit.jpg*.

Nápoveda:

- V prípade, že Vám nebude zobrazovať farby, skontrolujte si v menu časti *Obrázky*, či máte nastavený režim *RGB*.
- Na zistenie konkrétnej farby môžete použiť nástroj *Farebná pipeta* (klávesová skratka *O*)
- Pri vyfarbovaní pomocou nástroja *Plechovka* (kláves. skratka *SHIFT+B*) si môžete pomôcť nástrojmi *Nástroj obdĺžnikového výberu* (kláves. skratka *R*) a na rohy môžete použiť nástroj *Eliptický výber* (kláves. skratka *E*).

VYSVETLENIE (CCA 6 MIN)

Žiaci porovnávajú svoje riešenia. Učiteľ, ako facilitátor by mal viesť k riešenej téme.

Možné otázky v diskusii:

1. Aké ďalšie vhodné skratky by ste mali používať v nástroji GIMP?
(Možná odpoveď: *F1 -help*, *Shift+F flip*, *Ceruzka P*, *C – klonovanie*, atď.)
2. Prečo bolo uvedené v nápovede úlohy 2, že je dobré používať nástroje *Nástroj obdĺžnikového výberu* a na rohy používať nástroj *Eliptický výber* (kláves. skratka *E*)?
(Možná odpoveď: *Ak by sme ich nepoužili a použili nástroj na zafarbenie pozadia, tak by sa zafarbilo celé pozadie aj časť pod micro:bitom*)
3. Prečo je užitočné používať nástroj *Farebná pipeta* (klávesová skratka *O*)?
(Možná odpoveď: *Bez nej, by sme nevedeli identifikovať rovnakú farbu podľa vzorového príkladu.*)

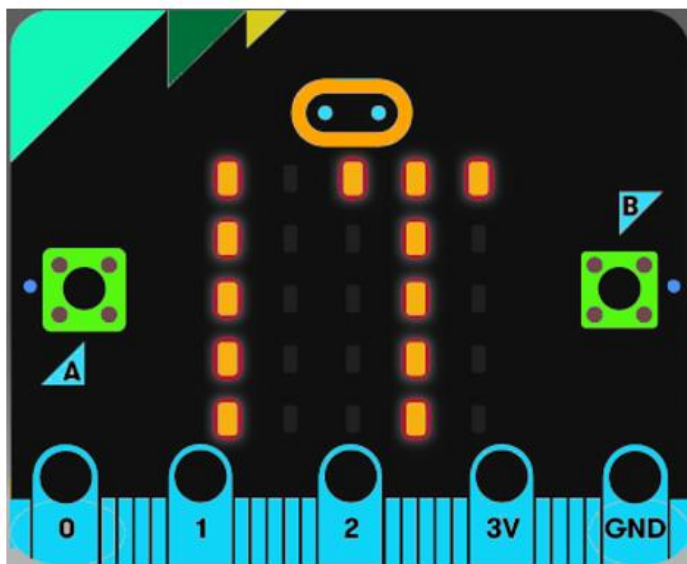
Následne zhrnieme, prečo je dobré pracovať so skratkami, prečo používať nástroje rôzne nástroje na výber časti obrázka a farebnú pipetu.

ROZPRACOVANIE (CCA 12 MIN)

V tejto časti hodiny budú žiaci pracovať samostatne. Ak by nestihli vyriešiť úlohu 3 z pracovného listu, môžu pokračovať na domácu úlohu, alebo úlohu môžu dokončiť na ďalšej hodine.

V úlohe 3 majú žiaci zmeniť využiť ich predstavivosť a prispôbiť si farby na micro:bite podľa svojho úváženia. Túto úlohu je možné preskočiť, ak sa žiaci zdržali pri metodike číslo 1, alebo pri úlohe 2 z tohto pracovného listu.

Úloha 3 Upravte obrázok *microbit.jpg*, čo najkreatívnejšie tak, ako by ste chceli, aby vyzeral váš micro:bit.

BONUS Vytvorte si nový projekt, do ktorého vložte obrázok s vašou tvárou/postavou a upravte ho čo najkreatívnejšie pomocou nástrojov farebná pipeta, plechovka, nástroj obdĺžnikového výberu a eliptický výber.

Metodika obsahuje aj nepovinnú bonusovú časť, ktorú je možné vynechať, alebo zadať na domácu úlohu. Týmto je završená precvičovacia časť hodiny. Týmto je završená precvičovacia časť hodiny.

VYHODNOTENIE (CCA 2 MIN)

V záverečnej časti hodiny necháme žiakom vyplniť sebahodnotiacu kartu. Táto karta poskytne spätnú väzbu o tom, či žiaci vedia, prečo by sa mali naučiť používať klávesové skratky v nástroji GIMP, či vedia použiť nástroje pre výber.

SEBAHODNOTIACI KARTA

OTÁZKY NA HODNOTENIE VAŠEJ PRÁCE:	ÁNO	ČIASTOČNE	NIE
Viem, prečo je dobré sa naučiť používať skratky v programoch.			
Poznám základné skratky pre prácu v nástroji GIMP (skopírovanie, otáčanie, atď.)			
Viem kedy použiť nástroje pre výber (obdĺžnikový, eliptický a voľný výber).			
Rozumiem zmyslu nástroja <i>Farebná pipeta</i> (klávesová skratka O).			